

FENERBAHÇE ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

BİTİRME PROJESİ YAZIM KILAVUZU

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ESASLAR

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Bitirme Projesi Yazım Kılavuzunun amacı, Bitirme Projesinin yazımı ve basımı ile ilgili esasları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 –Bitirme Projesi, mühendislik müfredatının dört (4) yıllık ders içeriğini nihai bir deneyime dönüştürmeyi amaçlar. Hazırlanan Bitirme Projesi kapsam ve teknik içerik açısından öğrencilerin Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesindeki öğrenimleri sırasında geliştirdikleri teknik becerilerini ortaya koymaları için yeterli olmalıdır. Ayrıca Bitirme Projesi; düzenlemek, yönetmek, bütünüyle bir ürün geliştirme sürecini tamamlamak, etik ve fikri mülkiyet sorunlarını dikkate almak gibi konuların yanı sıra iletişim, takım çalışması ve sunum becerilerini geliştirmek için de bir fırsat sağlar.

MADDE 3 – (1) Bu uygulama esaslarında geçen;

- a) Bitirme Projesi: Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi eğitim-öğretim programında yer alan Bitirme Projesi I ve Bitirme Projesi II dersleri bünyesinde yapılan projeyi,
  - b) Öğrenci: Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Bölümlerine kayıtlı ve Bitirme Projesini hazırlayan öğrenciyi,
  - c) Bölüm: Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Bölümlerini,
  - d) Bölüm Kurulu: İlgili Bölümün Öğretim Üyelerini,
  - e) Birim: Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesini,
  - f) Birim Yönetim Kurulu: Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Yönetim Kurulunu,
  - g) Rektör: Fenerbahçe Üniversitesi Rektörünü,
  - h) Senato: Fenerbahçe Üniversitesi Senatosunu,
  - i) Üniversite: Fenerbahçe Üniversitesini,
- ifade eder.

Dayanak

MADDE 4 – (1) Bu uygulama esasları, Fenerbahçe Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 21'inci maddesinin 7'nci fıkrası esas alınarak hazırlanmıştır.

Temel İlke ve Kurallar

MADDE 5 – (1) Birime teslim edilecek Bitirme Projeleri bu kılavuzda belirtilen esaslara uygun olarak yazılır. Bu kılavuzda belirtilen kurallara uygun yazılmamış Bitirme Projeleri kabul edilmez.

(2) Bitirme Projesi lisans eğitim-öğretim programlarının esas unsurudur; resmi bir belge olarak kabul edilir ve hukuki bir nitelik taşır. Bu nedenle akademik anlatım ve yazım üslubuna, standart dil kullanımına dikkat edilmeli, metin yazımında üçüncü tekil şahıs kullanımına özen gösterilmelidir.

(3) Bitirme Projesi tümüyle öğrencinin sorumluluğundadır. Bu nedenle öğrenciler kılavuzu dikkatle okumalı ve ilgili metinleri bu kılavuza uygun olarak hazırlamalıdır.

(4) Öğrenci Bitirme Projesini kendisi hazırlamalı, kaynak gösterme ve alıntı yapma kurallarına kesinlikle uymalıdır. Gereksiz bilgilere yer vererek çalışmanın hacmini artırmamalı ya da bütünlüğünü bozacak ölçüde eksiltmemelidir.

(5) Kılavuzun eklerinde yer alan açıklamalar dikkatle değerlendirilmelidir.

(6) Akademik ve etik açıdan kaynak gösterilse bile başka araştırmacıların çalışmaları Fenerbahçe Üniversitesi Akademik Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde tarif edilenler dışında aynen yazılamaz, özgün metinlerin üzerinde değişiklik yapılarak dolaylı kaynak gösterilemez, kaynak gösterilmeden başka bir çalışma sahiplenilemez. Öğrenci tarafından oluşturulmamış tablo, şekil ve alıntılar için mutlaka kaynak gösterilmesi gerekir. Kaynaklar sayfasında gösterilen kaynaklar metin içinde, metin içinde yer alan atıflar da Kaynaklarda belirtilmelidir.

(7) Kılavuzda açıkça belirtilmeyen konular için öncelikle akademik danışmana ve gerektiği hallerde anabilim dalı başkanlığına danışılmalıdır. Durumun açıklığa kavuşturulamadığı hallerde ise Birime yazılı dilekçe ile başvurularak konu ile ilgili onay alınmalıdır. Aksi durumda tüm sorumluluk öğrenciye ait olur.

(8) Bitirme Projesinin kaç sayfa olması gerektiğine dair genel bir kural yoktur. Bitirme Projesinin içeriği gerektirdiği kapsamda hazırlanmalıdır.

Akademik Etik ve İntihal

MADDE 6 – (1) İntihal akademik suçtur ve öğrenci açısından ciddi ahlaki sorumluluk ve hukuki sonuçlar ortaya çıkarır. Bu nedenle, öğrenci Bitirme Projesinde kullandığı tüm kaynakları alıntılmalı ve kaynak kullanma kurallarına uymalıdır. Öğrenci, Bitirme Projesinde yer alan tüm kaynakları, bu kılavuzda belirtilen esaslara uygun olarak referans göstermekle sorumludur.

(2) Bitirme Projesi sürecinde bilerek veya bilmeyerek yapılan hatalarda her koşulda sorumluluk öğrenciye aittir. Bitirme Projesinin her aşamasında bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarına uyulmalıdır. Bu konuda "Üniversitelerarası Kurul Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde" yer verilen aykırı eylemler ve ihlal türleri dikkatle okunmalı, bu tür hatalar yapılmamalıdır.

(3) Öğrenci, projesini akademik ve etik kurallara uygun, doğru alıntı ve referanslarla hazırladığını beyan eden "Akademik Dürüstlük Beyanını" imzalamalı ve Bitirme Projesine eklemelidir.

(4) Bitirme Projesinde akademik etik kurallara bağlı kalınması zorunludur. Bu bağlamda Üniversitenin sağladığı intihal kontrol aracına Bitirme Projesi yüklenmeli ve bu araçtan elde edilen raporun benzerlik oranı % 30'dan fazla olmamalıdır. Bu konuda daha fazla bilgi edinmek ve rehberlik almak için akademik danışmana ve üniversite kütüphanesine başvurulabilir.

İKİNCİ BÖLÜM BİÇİM VE YAZIM

Kâğıt Niteliği ve Kullanımı

MADDE 7 – (1) Bitirme Projesinin ana metni A4 standardında (210 mm x 297 mm ve 80 g/m²), beyaz birinci hamur kağıda özellikleri bozulmadan siyah mürekkeple basılmalıdır.

Dış ve İç Kapak

MADDE 8 – (1) Bitirme Projelerinde Dış ve İç Kapak aynı olup “Bitirme Projesi Yazım Şablonuna” göre hazırlanmalıdır.

Ciltleme

MADDE 9 – (1) Danışman tarafından onaylanan Bitirme Projesinin son hali karton kapak ile basılı hale getirilmelidir.

Yazım Kuralları

MADDE 10 – (1) Bitirme Projesi sade, açık ve anlaşılır bir dille, Türkçe dil bilgisi kurallarına uygun ve edilgen ifadeler (yapıldı, görüldü vb.) tercih edilerek yazılmalıdır. Anlatımda Türkçeleşmemiş yabancı kelimelerin kullanımından olabildiğince uzak durulmalıdır. Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanmış güncel Yazım Kılavuzu ve Türkçe Sözlük'te belirtilen kurallara uyulmalıdır. Söz konusu sözlükte bulunmayan kelime ve deyimlerin kullanılması halinde, bu kelime ve deyimlerin anlamı, aynı sayfada alt bilgi notunda açıklanmalıdır.

Sayfa Düzeni, Paragraf Düzeni ve Satır Aralığı

MADDE 11 – (1) Kağıt kenar boşlukları her sayfanın solundan 4 cm, sağından 2,5 cm, üstünden 2,5 cm ve altından 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Bitirme Projesi metni ve başlıklar sağ ve sol olmak üzere iki yana hizalanmalıdır.

(2) Bitirme Projesi metni tek satır aralığında yazılmalıdır. Paragraf başlangıçlarında girinti/asılı olmamalıdır.

(3) Bitirme Projesi metni yazımına başlamadan önce, sayfa düzeni sekmesinden paragraf aralığı için “Önce” “nk” değeri “6” (altı) ve “Sonra” “nk” değeri “12” (on iki) olarak ayarlanmalıdır. Her paragrafın ilk satırı soldan hizalanmalı, girinti olmamalıdır. Paragraf aralarında boşluk bırakılmamalıdır.

Başlıklar

MADDE 12 – (1) Başlık numaralandırılması dördüncü kademeye kadar yapılmalıdır.

(2) Birinci kademe başlıklar (Önsöz, İçindekiler, Tablo Listesi, Şekil Listesi, Simgeler ve Kısaltmalar Listesi, Bölümler, Kaynaklar vb.) yeni bir sayfadan ve sayfa üst kenarından 2,5 cm aşağıdan başlamalıdır. Başlıklar Times New Roman yazı karakteri ile tümü büyük, koyu ve 14 punto ile yazılmalı ve ortaya hizalanmalıdır. Başlıktan sonra “Önce” “nk” değeri “0” (sıfır) ve “Sonra” “nk” değeri “36” (otuz altı) olarak ayarlanmalıdır.

(3) İkinci kademe başlıklar Times New Roman yazı karakteri ile her kelimenin sadece ilk harfi büyük, koyu, 12 punto ile yazılmalıdır ve sol yana hizalanmalıdır. Başlıktan sonra “Önce” “nk”

değeri “12” (on iki) ve “Sonra” “nk” değeri “12” (on iki) olarak ayarlanmalıdır. Üçüncü ve dördüncü derece başlıklar ise Times New Roman yazı karakteri ile başlığı oluşturan kelimelerin ilk harfleri büyük olmak üzere koyu, 12 punto ile yazılmalıdır ve sol kenardan hizalanmalıdır. Bu başlıklar “Önce” “nk” değeri “12” (on iki) ve “Sonra” “nk” değeri “12” (on iki) olarak ayarlanmalıdır.

(4) Tüm başlıklar Arap rakamları ile (1., 2., 3. vb.); ikinci derece başlıklar Arap rakamları ile (1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 2.2., 2.3. vb.); üçüncü ve dördüncü derece başlıklar Arap rakamları ile (1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., ve 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., vb.) gösterilmelidir.

Bitirme Projesi İçerik Bilgisi

MADDE 13 – (1) Noktalama ve yazım için Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzuna ve Türkçe Sözlük’üne uyulmalıdır. Bitirme Projesinde genellikle üçüncü şahıs kullanılmasına özen gösterilmez.

(2) Bitirme Projesinin içerik bilgisi aşağıdaki Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Bitirme Projesi İçerik Bilgisi

Bölüm Adı	İçerik
Özet	Bitirme Projesiyle ilgili tanıtıcı kısa bir paragraf içermelidir. Özet hem Türkçe hem de İngilizce olarak yazılmalıdır. Özet kısmında projenin hangi amaçla ve nasıl gerçekleştirildiği, hangi sonuca ulaştığı kısaca açıklanmalıdır. Türkçe özetler 200-250 kelime aralığında olmalı ve en az 3 anahtar kelime içermelidir.
İçindekiler	Projede yer alan bölüm ve alt bölüm başlıklarının ve sayfa numaralarının gösterildiği bölümdür. İçindekiler kısmı ayrı bir sayfada olmalı, metin içerisindeki yazılar iki yana yaslanmış olarak yazılmalıdır.
Giriş	Bu bölümde Bitirme Projesinin amacı, kapsamı, araştırma yöntemleri ve konu ile ilgili bilgiler verilmelidir. Bu bölümde Bitirme Projesinin konusu ve önemi hakkında genel bilgiler verilir. Amacı, kapsamı ve içeriği net bir şekilde anlatılmalıdır. Projenin hazırlanmasında izlenen yöntem de kısaca açıklanmalıdır.
Literatür Taraması	Bu bölümde projenin konusu ile ilgili bugüne kadar yapılmış çalışmalar kaynak kullanma kurallarına uyularak açıklanmalıdır. Konuyla ilgili genel literatür taraması yapılmalıdır.
Materyal ve Yöntem	Bu bölümde, projedeki kullanılan materyal ve yöntemin anlatıldığı bölümdür. Projede kullanılan her türlü araç, malzeme, teori vb. bu bölümde anlatılmalıdır.
Uygulama	Projenin uygulanması için gerekli olan tüm verilerin gösterildiği, uygulama adımlarının anlatıldığı ve elde edilen sonuçlar gösterilir.
Bulgular ve Tartışmalar	Projenin bulguları ve tartışmaları bu bölümde açıklanır. Projenin bulgularının değerlendirilmesi ile varılan sonuçlar mevcut literatür bilgisi ile birlikte yorumlanmalıdır.

Sonuç ve Öneriler	Projenin geliştirilmesi için ileride yapılacak araştırmalara yönelik önerilerde bulunulmalıdır.
Kaynaklar	Projede kullanılan kaynaklar (kitap, makale, bildiri, vb.) Bitirme Projesi Yazım Kılavuzundaki gibi belirtilmelidir.
Ekler	Projede yer alan tablolar, anket çalışmaları, görseller bu kısımda yer almalıdır.

Sayfa Numaralandırılması

MADDE 14 – (1) Bitirme Projesi sayfa numaraları daima aynı konumda, sayfanın alt ortasında olmalıdır. Sayfa numaraları metinde kullanılan yazı karakteri ve yazı boyutunda olmalıdır. Sayfalar parantez, çizgi ve benzeri herhangi bir işaret kullanılmadan numaralandırılmalıdır.

(2) Bitirme Projesinin Dış Kapak, İç Kapak, Kabul ve Onay Formu, Akademik Dürüşlük Beyanı, Teşekkür sayfaları numaralandırılmaz. Sayfalar Özet sayfası ile numaralandırılmaya başlar. Özet sayfası en baştan sayıldığında kaçınıcı sayfada ise ona göre küçük Roma rakamlarıyla (i, ii, iii, iv...) numaralandırılırken metin kısmı Giriş sayfası ile ve birden (1) başlayarak Arap rakamları kullanılarak (1, 2, ...) numaralandırılır (Tablo 2).

Tablo 2. Sayfa Numaralandırma Tablosu

	İçerik Sırası	Sayfa Numarası
Başlangıç Kısmı	Dış Kapak İç Kapak Kabul ve Onay Formu Akademik Dürüşlük Beyanı Teşekkür Özet Abstract İçindekiler şekil Listesi Tablo Listesi Simgeler ve Kısaltmalar Listesi	Gösterilmez Gösterilmez Gösterilmez Gösterilmez Gösterilmez Sayfa numarası “vi” dan başlayarak (sayfa no örnektir) ... ...
Metin Kısmı	Giriş Literatür Taraması Materyal ve Yöntem Uygulama Bulgular ve Tartışmalar Sonuç ve Öneriler Kaynaklar Ekler Özgeçmiş	Sayfa numarası “1” den başlayarak çalışmanın sonuna kadar gider. ... ...

Görseller: Tablo, Şekil, Grafik ve Benzerleri

MADDE 15 – (1) Şekiller; grafikleri, diyagramları, haritaları, fotoğrafları, resimleri vb. kapsamaktadır.

(2) Tüm tablolar ve şekiller, sırayla numaralandırılmalıdır (Tablo 1, Tablo 2, Şekil 1, Şekil 2 vb.) numarayı takiben tabloyu/şekli öz ve net tanımlayan bir başlık verilmelidir. Ekteki tablolar aynı şekilde numaralandırılmalıdır.

(3) Tablo başlıkları tablonun üstünde, şekil başlıkları ise şeklin altında; Times New Roman yazı karakteri ile her kelimenin sadece ilk harfi büyük, normal, 12 punto ile yazılmalıdır ve ortaya hizalanmalıdır. Başlıktan sonra “Önce” “nk” değeri “0” (sıfır) ve “Sonra” “nk” değeri “6” (altı) olarak ayarlanmalıdır. Tablolar ve şekiller metinde ilk söz edildikleri yere mümkün olduğunca yakın yerleştirilmelidir. Bir ya da birkaç tablo/şekil aynı sayfada yer alabilir. Tablo ve şekillere metin içerisinde mutlaka atıf yapılmalıdır. Tablolar ve şekiller ile tablolar ve şekillerin başlıkları sayfanın ortasında olmalıdır.

Denklem

MADDE 16 – (1) Metin içerisindeki bütün formüller veya denklemler sırayla numaralandırılmalıdır. Ekteki denklemler ise aynı şekilde numaralandırılmalıdır.

(2) Denklemler denklem düzenleyici ile düzenlenir. Denklem numaraları yazı alanının sağında, parantez içinde yazılmalıdır. Denklemler ise sola dayalı olmalıdır.

Kaynaklar/Atıf

MADDE 17 – (1) Bilimsel çalışma ilkelerine uygun olarak hazırlanması gereken bitirme projelerinde kullanılan kaynaklar veya atıfta bulunulan yazarlar net bir şekilde gösterilmelidir. Kaynaklar, aşağıda açıklanan APA formatına göre verilmelidir.

Kaynakların metin içinde gösterilmesi

Tek yazar:

Baysal (1982)’a göre

(Baysal, 1982)

İki yazarlı:

Wegener ve Petty (1994)’ye göre (...)

(Wegener ve Petty, 1994)

Üç ve daha fazla yazarlı metinlerde, sadece ilk yazarın adı kullanılıp sonrasında “vd.” ifadesi kullanılır:

Harris vd. (2001) ifade ettiği üzere (...)

(Kernis vd., 1993)

Harris vd. (2001)’ne göre (...)

(Harris vd., 2001)

Yazar bir organizasyon veya hükümet kurumu ise, ilk atıfta olduğu gibi atıf yapılır; eğer çok bilinen bir kurum ise, sonraki kullanımlarda kısaltması tercih edilir:

Amerikan Psikoloji Derneği'ne (2000) göre.

İlk atıf: (Mothers Against Drunk Driving [MADD], 2000)

İkinci atıf: (MADD, 2000)

Aynı parantezde birden fazla esere atıfta bulunulduğunda, bunlar harf sırasına göre dizilmeli ve iki eser noktalı virgül ile ayrılmalıdır:

(Akar, H. 2010; Çalışkan, 2008; Dinçer ve Kolaşın, 2009; Engin-Demir, 2009; Tunç, 2007)

Kaynakların 'Kaynaklar' kısmında yazılması:

Dergi ve süreli yayınlarda:

Tek yazar:

Yazarın Soyadı, Adı. (Yayın yılı). Makalenin adı. Derginin Adı, Cilt no(sayı no), sayfa numaraları. doi:<http://dx.doi.org/xx.xxx/yyyy>.

Örnek:

Berndt, T. J. (2002). Friendship quality and social development. Current Directions in Psychological Science, 11, 7-10.

İki yazar:

Wegener, D. T. ve Petty, R. E. (1994). Mood management across affective states: The hedonic contingency hypothesis. Journal of Personality and Social Psychology, 66, 1034-1048.

Üç ile yedi yazar arası:

Kernis, M. H., Cornell, D. P., Sun, C. R., Berry, A., Harlow, T. ve Bach, J. S. (1993). There's more to self-esteem than whether it is high or low: The importance of stability of self-esteem. Journal of Personality and Social Psychology, 65, 1190-1204

Organizasyonun yazar olduğu durumlarda:

American Psychological Association. (2003).

Kitapların 'Kaynaklar' kısmında yazılması

Temel biçim:

Yazar, A. A. (Yayın yılı). Çalışma adı. Yer: Yayıncı.

Cuban, L. (2001). Oversold and underused: computers in the classrooms. Cambridge: Harvard University Press.

Derleme kitap:

Duncan, G. J. ve Brooks-Gunn, J. (Der.). (1997). Consequences of growing up poor. New York, NY: Russell Sage Foundation.

Elektronik kitaplar:

De Huff, E. W. (t.y.). Taytay's tales: Traditional Pueblo Indian tales. 15 Ocak 2012 tarihinde, <http://digital.library.upenn.edu/women/dehuff/taytay/taytay.html> adresinden erişildi.

Sempozyum-Konferans:

Chaudhuri, S., & Biswas, A. (2017). External terms-of-trade and labor market imperfections in developing countries: Theory and evidence. *Proceedings of the Academy of Economics and Economic Education*, 20(1), 11-16.

Websitesi:

Slat, B. (2019, April 10). Whales likely impacted by Great Pacific garbage patch. The Ocean Cleanup.